

Cante flamenco IP

Dades generals

Nom de l'assignatura	Cante flamenco instrument principal		
Tipus d'assignatura	Obligatòria		
Impartició	Anual		
crèdits ECTS	96		
Valor total en hores	2910	Hores presencials lectives: 180	
		Altres hores presencials: 90	
		Hores per treballs dirigits (no presencials):0	
		Hores per estudi i aprenentatge autònom: 2610	
Professor/a	José Miguel Vizcaya		
Departament	Jazz, Flamenco, Música Moderna i d'Arrel		

[Objectius concrets de l'assignatura](#) | [Blocs temàtics](#) | [Activitats d'aprenentatges i organització general de l'assignatura](#) | [Avaluació acreditativa dels aprenentatges](#)

Prerequisits i orientacions prèvies per a cursar l'assignatura

Cap Prerequisit.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Consultar document general de Competències-Matèries.

Resultats aprenentatge (objectius generals)

Consultar document general de Resultats-Matèries.

Objectius concrets de l'assignatura

1er semestre

Assimilar les tècniques d'auto exploració, coneixement i entrenament de l'aparell fonador propi i els recursos tècnics bàsics d'interpretació.

Conèixer i comprendre tot el procés d'aprenentatge i adaptació tècnica d'una obra.

Saber seleccionar, discriminar i prioritzar les obres de referència per a l'estudi d'un repertori determinat en funció dels objectius específics d'aquest.

2n semestre

Saber administrar i organitzar la matèria, aplicar les estratègies d'estudi i assimilació i planificar la temporalització dels treballs comuns a totes les activitats dels semestres 2n, 3r, 4t, 5è, 6è i 7è.

Conèixer i saber aplicar els criteris generals de selecció, discriminació i priorització en la recerca de les obres de referència per a l'estudi del repertori general curricular i els criteris particulars del repertori d'aquest semestre.

Adquirir la destresa de percepció auditiva i els coneixements d'anàlisi i transcripció melòdica a nivell formal i cadencial en melodies ad libitum de dificultat primària.

Saber aplicar tot el procés d'aprenentatge exposat en l'àrea c (Estudi i assimilació

del Repertori) de Continguts per cursos al repertori d'aquest semestre.

Saber interpretar i comunicar amb fluïdesa tècnica el repertori corresponent a aquest semestre, així com conèixer el seu context històric, vinculacions musicals i la valoració pública del mateix com a espectacle en l'àmbit professional.

Saber executar amb destresa melismes de nivell elemental i recursos d'articulació tècnica mínims.

3r semestre

Saber seleccionar, discriminar i prioritzar les obres de referència per a l'estudi del repertori corresponent a aquest semestre.

Adquirir la destresa de percepció auditiva i els coneixements d'anàlisi i transcripció melòdica a nivell formal i cadencial en melodies semillliures i en melodies sobre compàs binari de dificultat primària.

Saber aplicar tot el procés d'aprenentatge exposat en l'àrea c (Estudi i assimilació del Repertori) de Continguts per cursos al repertori d'aquest semestre.

Saber interpretar un nivell competent, amb destresa comunicativa i fluïdesa tècnica el repertori corresponent a aquest semestre, així com conèixer el seu context històric, vinculacions musicals i la valoració pública del mateix com a espectacle en l'àmbit professional.

Executar amb fluïdesa melismes de nivell primari, fluctuacions rítmiques simples i l'expressió percussiva per al cant rítmic.

4t semestre

Saber seleccionar, discriminar i prioritzar les obres de referència per a l'estudi del repertori corresponent a aquest semestre.

Adquirir la destresa de percepció auditiva i els coneixements d'anàlisi i transcripció melòdica i harmònica a nivell formal i cadencial en melodies lliures i semillliures i en melodies sobre Compassos ternari i d'amalgama de dificultat mitjana.

Saber aplicar tot el procés d'aprenentatge exposat en l'àrea c (Estudi i assimilació del Repertori) de Continguts per cursos al repertori d'aquest semestre.

Saber interpretar un nivell competent, amb destresa comunicativa i fluïdesa tècnica el repertori corresponent a aquest semestre, així com conèixer el seu context històric, vinculacions musicals i la valoració pública del mateix com a espectacle en l'àmbit professional.

Executar amb fluïdesa melismes de nivell primari, sobre compàs ternari i d'amalgama amb valors rítmics de semicorxeres.

5è semestre

Saber seleccionar, discriminar i prioritzar les obres de referència per a l'estudi del repertori corresponent a aquest semestre.

Adquirir la destresa de percepció auditiva i els coneixements d'anàlisi i transcripció melòdica i harmònica a nivell formal-cadencial i rítmic en melodies lliures i semillliures amb melismes de dificultat mitjana i en melodies sobre Compassos d'amalgama de dificultat alta i compàs binari altament fluctuant.

Saber aplicar tot el procés d'aprenentatge exposat en l'àrea c (Estudi i assimilació del Repertori) de Continguts per cursos al repertori d'aquest semestre

Saber interpretar un nivell competent, amb destresa comunicativa i fluïdesa tècnica el repertori corresponent a aquest semestre, així com conèixer el seu context històric, vinculacions musicals i la valoració pública del mateix com a espectacle en l'àmbit professional.

Executar amb fluïdesa melismes de dificultat primària, sobre compàs binari atresillado de tempo lent (Tientos), sobre compàs d'amalgama amb desenvolupament de fraseig asimètric (Soleares) i sobre compàs implícit fluctuant i

fraseig asimètric (Farruca).

6è semestre

Saber seleccionar, discriminar i prioritzar les obres de referència per a l'estudi del repertori corresponent a aquest semestre.

Adquirir la destresa de percepció auditiva i els coneixements d'anàlisi i transcripció melòdica i harmònica a nivell formal i cadencial, i a nivell melòdic aproximatiu en melodies lliures amb melismes de complexitat alta (granaínas), en melodies sobre compassos d'amalgama de tempo lent (Seguiriyas) i ràpid (Guajiras) i complexitat mitjana, i en melodies sobre compàs de 3/4 de tempo mig.

Saber aplicar tot el procés d'aprenentatge exposat en l'àrea c (Estudi i assimilació del Repertori) de Continguts per cursos al repertori d'aquest semestre

Saber interpretar un nivell competent, amb destresa comunicativa i fluïdesa tècnica el repertori corresponent a aquest semestre, així com conèixer el seu context històric, vinculacions musicals i la valoració pública del mateix com a espectacle en l'àmbit professional.

Executar amb fluïdesa melodies lliures amb melismes de complexitat alta (granaínas), melodies sobre compassos d'amalgama de tempo lent i complexitat alta (Seguiriyas) sobre compàs d'amalgama de tempo ràpid i desenvolupament de fraseig asimètric (Guajiras) i melodies sobre compàs de 3 / 4 de fraseig asimètric i doblat (*Fandangos de Huelva*).

7è semestre

Saber seleccionar, discriminar i prioritzar les obres de referència per a l'estudi del repertori corresponent a aquest semestre.

Adquirir la destresa de percepció auditiva i els coneixements d'anàlisi i transcripció formal, cadencial, harmònic i rítmic i a nivell melòdic aproximatiu en melodies sobre compàs d'amalgama de tempos mitjà i alt, de melismes de complexitat alta i frasejos asimètrics (*Bulerías per soleá, Alegrías i Bulerias*)

Saber aplicar tot el procés d'aprenentatge exposat en l'àrea c (Estudi i assimilació del Repertori) de Continguts per cursos al repertori d'aquest semestre

Saber interpretar un nivell competent, amb destresa comunicativa i fluïdesa tècnica el repertori corresponent a aquest semestre, així com conèixer el seu context històric, vinculacions musicals i la valoració pública del mateix com a espectacle en l'àmbit professional.

Executar amb fluïdesa i precisió rítmica melodies amb melismes de complexitat alta sobre compàs d'amalgama amb desenvolupament de fraseig asimètric i tempo mitjà (*Bulerias per soleá i Alegries*) i melodies de complexitat màxima sobre compassos d'amalgama i de 6/8 de velocitat màxima i desenvolupament de fraseig asimètric (*Bulerías*).

8è semestre

Refermar en la memòria tot el repertori de carrera mitjançant un repàs general

Consumar l'adquisició d'una percepció auditiva depurada i adequada al nivell del repertori curricular que permeti una comprensió global clara i una anàlisi múltiple i àgil.

Aplicar la terminologia adequada per comunicar les pròpies idees i argumentar propostes.

Elaborar judicis i criteris personals, mitjançant una anàlisi crítica del flamenc i aplicar-los amb autonomia a les situacions pròpies.

Utilitzar de forma autònoma i creativa diverses fonts d'informació i recursos per a l'ampliació dels coneixements i la creació.

Saber aplicar estratègies d'assaig i correcció i interactuar amb el / s acompanyant / s.

Saber gestionar i posar en pràctica totes les accions necessàries per a la preparació i actuació en un concert professional tant en el personal com repertori al i de megafonia (àrea de Continguts per cursos).

Blocs temàtics (continguts de l'assignatura)

CONTINGUTS GENERALS

Part dels continguts conceptuals i / o tècnics seran adaptats, omesos o reforçats en funció del perfil de l'avaluació inicial i contínua de l'estudiant en benefici de la personalització i l'optimització del temps.

I. Continguts conceptuals complementaris

Escoles estètiques i contextos interpretatius

Gitanismo i andalucismo. L'operisme. Impostació flamenca i estètica gitana.

Pals: coherència i convencionalismes estètics en els tractaments tradicionalment assignats. Estètiques i tractaments moderns: actualitat i fusió.

Cante de atrás i cante de adelante.

Mestres .Veus tipus.

Autoconeixement artístic

La motivació primera. La connexió amb el cor. Antropologia del cantar.

La funció social. La comunicació. Consciència de la primacia del missatge.

L'elevació de l'esperit . Els estats d'humilitat i de supèrbia interpretatives.

La disciplina. Condicions de la autoobservació. L'autopercepció i autoimatge falses de la pròpia veu. Els estereotips vocals o tímbrics.

L'encantament del ídol. L'autoanàlisi comparatiu. El temperament propi i la seva influència en la interpretació. Procés de l'autoconeixement i l'autoacceptació vocal.

La imatge vocal dels referents adoptats (conscient i inconscient) com a guia tècnica: investigació de la seva idoneïtat. Referents vocals molt arrelats: avantatges i inconvenients. Replantejament d'objectius tècnics personalitzats i disciplina correctiva: magnitud de les dues empreses.

Continguts Tècnics

Audició, anàlisi i assimilació

Fases del procés d'assimilació d'una obra.

Audicions perifèrica, seqüencial, narrativa i múltiple.

Immersió i percepció inconscient. Imitació i mimetisme: osmosi i identitat vocal. L'entorn sònic. Higiene i economia de la percepció auditiva.

Higiene, administració i organització de les obres de referència: prioritat, selecció i discriminació tècniques, estètiques i temàtiques.

Preparació prèvia de l'obra: desglossament formal, cadencial i motívic. Administració del procés d'estudi.

Escollar l'interpret i sentir l'obra .Ordre de prioritats dels components. L'audició asèptica. La melodia per fragments lògics. Matisos tímbrics, expressius i tècnics.

El ritme implícit en la interpretació *ad líbitum*. Simplificació del ritme-guia. Velocitat i captació improvisada de motius. Atenció, percepció, assimilació i execució lenta.

Investigació, entrenament i assaig

Tècniques de auto exploració. L'humor i la caricatura. L'exageració com a estratègia de recerca de la col·locació. Els prototips caracteriològics com a guia per a la col·locació, expressió i execució.

L'estat físic i mental previ. Descans i equilibri emocional i energètic. Esperit i autosuggerió positiva. Relaxació. Saturació i entusiasme.

Escalfament i administració dels temps. Concentració, control, i saturació mental.

Tons i tempos de recerca, entrenament i assajos.

Interaccions amb els companys d'assaig.

El concert, l'estudi de gravació i l'assaig. Els dies previs

Memorització, freqüència i terminis: curt, mitjà i llarg termini.

Recursos tècnics i d'expressió. Característiques funcionalitat i estètica

Definició i descripció

Hipo, arrossegament i impuls

Hipo. Doble *hipo*. *Hipos* en cadena sobre dues notes alternades. Impulsos en cadena descendents. *Hipo-nota-hipo* ascendents o descendents. *Hipo-caiguda-impuls*. Doble impuls *stacatto* o picat. *Staccato* en cadena en els dos sentits.

Modificació de vocals. *Murmurado*. *Bebeo*. *Gangueo*. *Nasalización*.

El *quejío*. El *quejío* amb armònic. El *quejío* amb *falsettone*. *El refilo o nota-aire-nota percutida*. El passatge. El *messa* vaig donar veu. Els llavis. Suport, recolzament *glissando*, *grupet* i *melisma*. *Trino* i *vibrato*.

L'exageració dels gestos facials. L'exageració oclusiva de la llengua i els llavis com a tècnica de control. L'exageració de les emocions. Cantar amb el cos.

Professionalitat, autogestió i disciplina

Organització de l'estudi, recerca de material i investigació. La higiene en la percepció musical quotidiana. La disciplina vocal en la vida quotidiana. La memòria. Estructuració optimitzada del programa de concert. Actitud i preparació en les hores prèvies al concert. La interpretació pública i la interacció amb l'auditori. Tècniques d'utilització del micro. L'equalització en les proves de so. La relació social i professional en el món artístic.

Professionalitat, autogestió i disciplina

Organització de l'estudi, recerca de material i investigació. La higiene en la percepció musical quotidiana. La disciplina vocal en la vida quotidiana. La memòria. Estructuració optimitzada del programa de concert. Actitud i preparació en les hores prèvies al concert. La interpretació pública i la interacció amb el auditorio. Tècniques d'utilització del micro. La equalització en les proves de sonido. La relació social i professional en el món artístic.

III. Continguts de repertori

1er semestre: *Cante libre y Tangos*

2º semestre: *Tonás, Vidalita, y Cante copla*

3º semestre: *Peteneras, Tangos y Malagueñas*

4º semestre: *Caña, Tarantas, Tarantos y Abandolaos*

5º semestre : *Tientos, Farruca y Soleares*

6º semestre : *Seguiriyas, Granaínas Guajiras y Fandangos de Huelva*

7º semestre : *Bulerias, Bulerias por soleá y Alegrías, Adaptación musical propia*

8º semestre: *Repaso general interpretativo de todo el repertorio de carrera. Diseño optimizado del guión y del programa de concierto de final de carrera.*

CONTINGUTS PER CURSOS

Els continguts es desenvoluparan en base a 4 àrees:

- a. Context i Conceptes
- b. Entrenament vocal i Fonaments de la interpretació
- c. Estudi i assimilació del Repertori
- d. Professionalitat i Autogestió

Conceptes i contextos

La connexió amb el cor. Els estats d'humilitat i d'ambició interpretatius i la disciplina.

El cant en l'actualitat. Noves influències

Conceptes estètics d'avui. La fusió

Els límits en la innovació com a protecció de la identitat musical dels pals

El cante *jondo* i el cant folklòric

El classicisme i el camaronismo

Conceptes estètics i clima de cada cant

Estètica gitana i estètica andalusa

Pals: convencionalismes estètics i coherència en els tractaments tradicionalment assignats. Estètiques i tractaments moderns. *Cante* de darrere i cant d'endavant

El temperament propi i la seva influència en la interpretació

Fases del procés d'assimilació d'una obra.

Organització i administració de les obres de referència: prioritats, selecció i discriminació tècnica, estètica i temàtica. Higiene perceptiva.

Escoltar l'interpret i sentir l'obra. Ordre de prioritats dels components musicals. L'audició asèptica. La melodia per fragments lògics. Matisos tímbrics, expressius i tècnics.

Consciència de les motivacions profundes del cantar.

Entrenament vocal i Fonaments de la interpretació

Exercicis físics preparatoris

Relaxació i tonificació corporal

Distensió dels músculs respiratoris i fonatòris

exercicis fonatòris

Concentració i suport

escalfament

Consciència de la fluïdesa i les pressió aèria

Canvis de registre.

Fonaments específics d'interpretació

Anàlisi, contextualització i avaluació del perfil tècnic-vocal propi

Concentració i aclimatació prèvia a la interpretació
Tècniques d'articulació melismàtica i vocal
L'exageració dels gestos com tècnica de control. Cantar amb el cos.
Exercicis rítmics de palmes
Simplificació del patró rítmic-guia.
improvisació melismàtica
Claus tècniques de la interacció amb la guitarra
Tempo fluctuant, fraseig asimètric i contrapunt rítmic
Diferències tècniques, estètiques i formals entre les interpretació del cant per escoltar i la del cant per ballar.

c. Estudi i assimilació del Repertori

percepció auditiva

L'atenció i el focus en la captació auditiva
Imitació immediata de motius
Percepció seqüencial d'estructures
Entrenament en la interiorització de polsos i rítmiques
El ritme implícit en la interpretació ad libitum.

Anàlisi i Transcripció

Estudi de la mètrica literària
Preparació prèvia del procediment: desglossament formal, cadencial i motivic.
Administració del procés d'anàlisi.
Anàlisi tècnica, melòdica, formal, cadencial i armònica. Anàlisi històric.
Comparatives.
Transcripció personalitzada tècnic-vocal. Altres transcripcions.

Adaptació i Tractament

Anàlisi tesimal de l'obra.
Adaptació de l'obra al perfil tècnic personal.
El temperament propi i la seva influència.
Tractament i aportacions estètiques i d'expressió
Establiment del caràcter interpretatiu en funció de les exigències de l'obra
El tractament expressiu com a element d'adaptació tècnica.

Memorització i Interpretació

Procés del procediment d'assimilació d'un cant
Procés del manteniment de la memòria. Higiene auditiva
Claus de la interpretació com rodatge en les fases primerenques de la memòria.
Les fluctuacions rítmiques i la comunicació amb el guitarrista
L'estat anímic i físic en la interpretació
Pautes de l'assaig i el treball en grup

Professionalitat, Autogestió i Disciplina

Organització de l'estudi, recerca de material i investigació

La higiene en la percepció musical quotidiana.
La disciplina vocal en la vida quotidiana. La memòria.
La recuperació de l'afecció vocal o inactivitat prolongada
Estructuració optimitzada del programa de concert.
Actitud i preparació en les hores prèvies al concert
Comportament i desimboltura a l'escenari
La interpretació pública. Interacció amb l'auditori
Tècniques d'utilització del micro
La equalització en les proves de so
presentació a l'auditori de les propostes de l'espectacle.
La relació social i professional en el món artístic

1r semestre:

Els continguts es desenvoluparan en base a les àrees a i b aplicades en funció del nivell i el perfil personal de partida a l'aprenentatge de: Un cant lliure i un cant rítmic bàsics

2n semestre:

Els continguts es desenvoluparan en base a les àrees a, b i c aplicades, en funció del nivell aconseguit fins al moment, a l'aprenentatge de: Tonás, Vidalita i Cant cobla

2n curs

Els continguts es desenvoluparan en base a les àrees a, b i c aplicades a l'aprenentatge de:

1r semestre: , peteneras, Tangos, Malagueñas i

2n semestre: Canya, Tarantas Tarantos i Fandangos abandolaos

3r curs

Els continguts es desenvoluparan en base a les àrees a, b i c aplicats a l'aprenentatge de:

1r semestre: Tientos, Farruca, Soleares

2n semestre: Seguiriyas, granaínas, Guajiras i Fandangos de Huelva

4t curs

Els continguts es desenvoluparan en base a les àrees a, b i c aplicats a l'aprenentatge de:

1r semestre: Bulerias, Bulerias por soleá, Alegries i Adaptació musical pròpia

2n semestre: Repàs general del repertori de carrera i continguts sobre la base del àrea d.

Activitats d'aprenentatges i organització general de l'assignatura

Metodologia de classe i activitats principals d'aprenentatge (presencials i no presencials)

1r curs

Metodologia de classe

Per a l'organització i optimització del temps a classe s'estableixen 3 tipus de

seqüències procedimentals cronològiques i específiques de cada activitat d'ensenyament-aprenentatge:

Continguts conceptuals i teòrics

repertori pendent

repàs

Continguts conceptuals i teòrics

seqüenciació:

Explicació del contingut. Preguntes, respostes, apunts i orientació en la recerca de documentació. repertori pendent

seqüenciació:

Audicions comparatives i anàlisi tècnica compartit de la font de referència. Procediments d'estudi i aprenentatge.

Anàlisi compartit i a fons dels fragments que requereixin més atenció i exemples pràctics del professor. Apunts i enregistraments. Correccions.

Estudi, assimilació i memorització a casa.

Interpretació íntegra acompanyada pel professor en classe. Supervisió i correcció. Interpretació final. Avaluació.

repàs seqüenciació:

Interpretació acompanyada del professor en classe. Supervisió, Anàlisi, comentaris i exemples. Interpretació final. Avaluació.

Altres activitats presencials

Classe col·lectiva mensual amb la resta d'estudiants de l'assignatura

Intercanvi d'impressions, idees didàctiques i procediments.

Interpretacions individuals i compartides amb acompanyant.

Sessions amb l'acompanyant

Interpretacions de repàs sincronitzades amb el programa

Enregistraments amb l'acompanyant en l'estudi del centre

Cerca de documentació

Documentació per a activitats conceptuals de classe (mensual)

Documentació per a activitats d'anàlisi i interpretació (aleatòria)

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Criteris i sistemes d'avaluació de l'assignatura.

Els criteris d'avaluació són els que s'apliquen sobre la base del grau d'assoliment de les destreses i coneixements corresponents als objectius parcials establerts en cada semestre.

S'entén la nota de qualificació quantitativa 5 com el grau d'assoliment mínima de les Competències Específiques de l'Especialitat d'Interpretació i, a partir d'aquí, com el grau de referència per a la resta de qualificacions numèriques.

Els sistemes d'avaluació seran:

Avaluació inicial

Avaluació i posada en perspectiva de tota la formació adquirida fins a la data com a punt de referència de partida.

Bagatge de tècniques i coneixements adquirits
 Nivell de sensibilitat auditiva
 Experiències adquirides en entorns artístics acadèmics i extraacadèmics
 Inclinations i prioritats en la seva formació professional
 Mestres de referència personal
 Claus artístic-musicals que li desperten estímuls especials

Avaluació formativa

És continuada, i concretada a través de l'avaluació del grau o nivell de progrés aconseguit d'acord amb els objectius establerts en cada període acadèmic.

Assimilació de continguts de sessions
 Treballs d'unitats didàctiques
 Proves i audicions a classe
 Audició de final de semestre
 Concert de final de carrera
 Assaigs i sessions amb l'acompanyant
 Treball autònom estimatiu
 Actuacions i assistència a esdeveniments interns i extraacadèmics

avaluació actitudinal

És continuada i concretada estimada a través de l'observació, el seguiment i la constatació.

Assistència i puntualitat
 planificació
 Iniciativa, diligència i implicació

avaluació sumativa

Té un caràcter eminentment quantitatiu i es realitzarà integrant totes les qualificacions parcials corresponents al conjunt d'activitats i conceptes establerts com a indicadors del nivell de progrés aconseguit d'acord amb els objectius establerts en cada període acadèmic.

Activitats d'Avaluació i la seva relació qualit amb la Qualificació final.

-

	Activitat o registre d'avaluació		
	Proves y Audicions a classe	Audició final de semestre	Actitud
Periodicidad	Mensual	Semestral	Semestral
Semestre	Pes en la qualificació final		
1r s :	70%	0%	30%
2º s :	60%	30%	10%
3r s :	60%	30%	10%
4º s :	50%	40%	10%
5º s :	50%	40%	10%
6º s :	40%	50%	10%
7º s :	30%	70%	0%
8º s :	20%	80%	0%

Fonts d'informació bàsica

Bibliografía.

- JOSÉ BLAS VEGA y MANUEL RIOS RUIZ: *Diccionario enciclopédico ilustrado del flamenco*. Tomos I y II. Madrid: Editorial Cinterco, 1988.
- SERAFÍN ESTÉBANEZ CALDERÓN: *Escenas Andaluzas*. Espasa Calpe. Madrid 1960.
- RICARDO MOLINA Y ANTONIO MAIRENA: *Mundo y Formas del Cante Flamenco*. Librería Al-Andalus. Sevilla 1998.
- ÁNGEL ÁLVAREZ CABALLERO: *El Cante Flamenco*. Alianza Editorial.
Rito y Geografía del Cante. (Enciclopedia Flamenca). Alga Editores.
- González Climent, Anselmo: *Flamencología*. Madrid: Escelicer, 1964
- MADELEINE MANSION: *El estudio del canto*. Ricordi Americana S.A.E.C. Buenos Aires. 1947.
- INÉS BUSTOS SÁNCHEZ: *La voz. La técnica y la expresión*. Editorial Paidotribo. Barcelona. 2003.
- GONZÁLEZ CLIMENT, A. *Flamencología*. Madrid: Escélicer, 1964; y Córdoba: Ediciones La Posada ;
- CRUCES, C. (coord.). *La bibliografía flamenca a debate*. Jerez: Centro Andaluz de Flamenco, 1998
- GAMBOA, J. M. *Una historia del Flamenco*. Madrid: Espasa-Calpe, 2005.

DVD/ Videos:

- *Puro y jondo* (7 DVDs, Divisa Ediciones, 2002)
- *Rito y geografía del cante* (24 DVDs, RTVE comercial, 2005)

Discografía

Los CDs elegidos suponen sólo una pequeña muestra del material susceptible de análisis y se irán añadiendo otros, en función de las necesidades del alumno.

- *Antología del cante flamenco* (3 CDs. Hispavox HH 1201-2-3; 1954).
- *Antología del Cante Flamenco* (2 CD), Hispavox, 1960.
- *Antología del Cante Flamenco y Cante Gitano* (3 CDs, Columbia CS81346).
- PEPE MARCHENA, *Memorias antológicas del cante flamenco* (4 CDs, Belter, 1963).
- *Archivo del Cante Flamenco* (Vergara 13.001-06 XJ; 1968).
- *Magna Antología del Cante Flamenco* (20 CDs Hispavox S/C 66.201; 1978).
- *Medio siglo de cante flamenco* (4 CDs, Arriola 9 P 353033)
- FOSFORITO , *Selección antológica del cante flamenco*, (3 CDs, Divucsa, 1992)
- ANTONIO CHACON, discografía completa.
- *Antología de Camarón de la Isla* (Hispavista, 1996, 3 CDs).
- CAMARON DE LA ISLA, discografía completa.
- ANTONIO MAIRENA, discografía completa.
- NIÑA DE LOS PEINES, *Registros sonoros*, (13 CDs, Fonotron, 2004)

[Pujar](#)

